

ראה, כשאלה נוסעים, מה כתוב?
(יחזקאל א) ובלקת החיות ילכו
האופנים אצלם, אותם
שמתכנסים אליהם, כמו שהראש
מסתכל, כך גם כלם.

הגד שלישי, שור, גבריאל, צפון.
שני ממנים עמו, קפציאל ל
חזקיא"ל. השור הזה מצד
שמאל. קרניו עולות בין שתי
עיניו. רוגז בהסתכלות, עינים
לוהטות כאש של נור דולק. נוגח
ורופס ברגליו ולא חס.

כשנועה השור הזה, יוצאים
מנקב תהום רבה כמה חבורות
מפים (מחבלים), כלם גועים
ומשוטטים לפניו, והחמת והתיק
שבו של כל עוונות תלויים לפניו,
שהרי כל עברות העולם כתובים
בספר ועולים.

שבעה נהרות אש שופעים לפניו.
כשצמא הולך לאותו נהר דינור,
ושואב אותו בגמיעה אחת.
ואותו נהר מתמלא כבתחלה ולא
נהיה אכזב. כל אותם חילות
שואבים אש אוכלת אש.
ואלמלא שמצד אריה יוצא נהר
אחד של מים שמכבים את
הגחלים שלהם, לא יוכל העולם
לסבל.

חשך השמש שם נמצא, לא נמצא
אור. כמה חילות של שומרי חק
הולכים ומשוטטים בחשך,
ואותו נהר שדולק בצד הזה, אש
שחרה חשוכה. ואם תאמר שאין
אש לבנה, אש שחרה, אש
אדמה, אש של שני גוונים - אל
תאמר, שהרי ודאי כך זה! ועם
כל זה למעלה למעלה כך נמצא,
ומשם שופע לתחתונים הללו.

שנינו, התורה כמה נמצאת? אש
לבנה, ואש שחרה על גבי לבנה.
בשני סוגי אש נמצאת התורה.
בא ראה, האש אחת היא,
ומתחלקת לארבעה. המים אחד

לתתא. תא חזי, פד אלין נטלין מה כתיב,
(יחזקאל א) ובלקת החיות ילכו האופנים אצלם,
אינון דמתפנשו לגבייהו, פגוונא דרישא
אסתפל, הכי נמי כלהו.

הגרא תליתאה. שור. גבריאל. צפון. תרין
ממנן עמיה, קפציאל ל חזקיא"ל. האי
שור מסטרא דשמאלא. קרנוי סלקין בין תרין
עינוי. רגיז באסתכלותא, עינין מלהטן כאשא
דנור דליק. נגח ורפסא ברגלוי ולא חייס.

כד געי האי שור, נפקין מנוקבא דתהומא
רבא, כמה חבילי שריקין (פ"א מריקון), כלהו
געאן ושטאן קמיה, וחימתא, ואחמתא דכל
חובין תלייא קמיה, דהא כל חובי עלמא,
כלהו בספרא סליקין וכתובין.

שבעה נהרי דאשא נגדין קמיה, פד צחי אזיל
לגבי ההוא נהר דינור, ושאיב ליה
בגמיעא חדא. וההוא נהר אתמלי
כדבקדמיתא, ולא כדיב. כל אינון חזילין,
שאבין אשא אכלא אשא. ואלמלא דמסטרא
דאריה, נפיק חד נהרא דמייא, דמכבין
גחלתיהו, לא יכיל עלמא למסבל.

חשוכא דשמשא תמן אשתכח, לא אשתכח
נהירו. כמה גרדיני נמוסין אזלין
ושטאן בחשוכא וההוא נהר דדליק בסטרא
דא, נורא אוכמא חשוף. ואי תימא, דלא אית
אשא חוורא, אשא אוכמא, אשא סומקא,
אשא דתרי גווי. לא תימא, דהא ודאי הכי
הוא, ועם כל דא לעילא לעילא הכי אשתכח,
ומתמן נגיד לאלין תתאי.

תנינן אורייתא כמה אשתכחת. אשא חוורא,
ואשא אוכמא על גבי אשא חוורא. בתרי
אשי אשתכחת אורייתא. תא חזי, אשא חדא
הוא, והאי אתפליג לארבעה. מיא חדא (ד)

קנ"ה ע"א) איהו, והאי אתפליג לארבע. רוחא
חדא איהו, והאי אתפליג לארבע.

תלת רישין אשתכחו (ס"א אתחברו) במשריין אלין.
חשבון דלהון, רישא חדא שתין ותרי
אלף ושבע מאה. רישא תנינא, ארבעין וחד
אלף וחמש מאה. רישא תליתאה, תלת
וחמשין אלף וארבע מאה. בר פל אינון דרגין
אחרנין דאתפרשן בסטרייהו, ולית לון
חשבנא. פלהו דרגין על דרגין. בר פמה גרדיני
נמוסין דאינון לתתא, חציפין פכלבא, נשכין
פחמרא, ווי מאן דאשתכח גפיייהו, ודינא
דלהון בסטרא רביעאה.

הגרא רביעאה, אד"ם רפא"ל. מערב. בהדיה
אסוותא. בסטרא דאדם אתפליל דינא
עלאה עליה אתסי. האי (ס"א חד) אחיד בקרני
דשור, פד מיבעי לאעלא לון לתהומא רבא.
וכפית לון, דלא יוקיד עלמא. פתר דא שריא
קול דממה דקה דינא. (ס"א קא) מלה בחשאי,
לא משתמע מלה דהברה כלל.

בסטרא דא, שריא מאן דשריא, סליק מאן
דסליק, שמשא אתפניש לאנהרא
להאי אתר. בגין פך ותקעתם תרועה, בסטר
דרום. אבל הקא, לאו האי ולא האי. אמאי
תרועה. לאכפייא סטר צפון, ובגין פך סטר
צפון לאחורא.

תא חזי, שתי חצוצרות, בגין דאינון מסטרי
תרי דקאמרי, ממזרח ומדרום. אינהו
זמינין לתברא דינין, ולאכפייא לון. ועל דא
אינון מפסוף. ובגין פך וביום שמחתכם
ובמועדיכם וגו', ותקעתם בחצוצרות, סתם,
בין לעילא בין לתתא. זפאין אינון ישראל,
דקודשא בריך הוא בעי ביקריהון, ויהיב לון
חולקא עלאה על פל שאר עמין. וקודשא

הם, ומתחלקים לארבעה. הרוח
אחת היא, ומתחלקת לארבעה.
שדשה ראשים נמצאים (מתחברים)
במרפבות אלו. חשבונם - ראש
אחד, ששים ושנים אלף ושבע
מאות. ראש שני, ארבעים ואחד
אלף וחמש מאות. ראש שלישי,
חמשים ושלושה אלף וארבע
מאות. פרט לכל אלו הדרגות
האחרות שנפרדות בצדיקה, ואין
להן חשבון. פלן דרגות על
דרגות, פרט לכמה חילות של
שומרי חק שהם למטה, חצופים
כפלב, נושכים כחמור. אוי למי
שנמצא לפניהם, ודין שלהם בצד
רביעי.

הגר רביעי, אד"ם, רפא"ל,
מערב. יחד אתו רפואה. בצד
שאדם נכלל, דין עליון עליו
מתרפא. זה (אחד) אוחו בקרני
השור, פשרוצה להכניסם לתהום
רבה, וכופת אותם שלא ישרף
העולם. לאחר זה שורה קול
דממה דקה, דין. (כאן) דבר
בחשאי, לא נשמע דבר הברה
כלל.

בצד זה שורה מי ששורה, עולה
מי שעולה, השמש מתכנס
להאיר למקום זה. בגלל זה
ותקעתם תרועה בצד דרום. אבל
כאן לא זה ולא זה. מדוע תרועה?
לכפות צד צפון, ולכן צד צפון
לאחור.

בא ראה, שתי חצוצרות, משום
שהם מצד שנים שאמרו, ממזרח
ומדרום. הן עתידות לשבר דינים
ולכפותם. ועל זה הן מפסוף.
ומשום זה, וביום שמחתכם
ובמועדיכם וגו', ותקעתם
בחצוצרות. סתם, בין למעלה בין
למטה. אשריהם ישראל
שהקדוש ברוך הוא רוצה
בכבודם ונתן להם חלק עליון על
פל שאר העמים, והקדוש ברוך

ברין הוא אשתבח בהו בתושבתייהו, הדא הוא דכתיב, (ישעיה מט) ויאמר לי עבדי אתה ישראל וגו'.

הוא משתבח בתשבחותיהם. זהו שפתוב (ישעיה מט) ויאמר לי עבדי אתה ישראל וגו'.

ויהי בנסע הארון ויאמר משה וגו'. (במדבר י) רפי אלעזר אמר, הכא אית לאסתפללא, נ' דאיהי (ס"א מנזרא) מחזרא לאחזרא הכא בתרי דוכתי, אמאי. ואי תימא נ' פפופה, הא ידיעה נ' פפופה נוקפא. נ' פשוטה, פללא דדכר ונוקפא. והא אוקימנא באתר דא, ויהי בנסע הארון. אמאי אתהדר לבתר פגוונא דא ז.

ויהי בנסע הארון ויאמר משה וגו'. רפי אלעזר אמר, כפאן יש להסתפל, נ' שהיא (מנזרת) מחזרת לאחור, כפאן בשני מקומות, למה? ואם תאמר נ' פפופה, הרי ידוע נ' פפופה נקבה. נ' פשוטה, פלל של זכר ונקבה. והרי בארנו במקום זה, ויהי בנסע הארון. למה חזר לאתר כף כמו זה?

תא חזי, נ באשרי יושבי ביתך לא אתמר, בגין דהיא בגלותא. והא אוקמוה חבריאי דכתיב, (עמוס ה) נפלה לא תוסיף קום בתולת ישראל וגו'. אלא מה כתיב לעילא, וארון ברית יי נוסע לפנייהם דרך שלשת ימים לתור להם מנוחה. פיון דהוה נטיל ארונא, נוין נטיל עליה (נ"א עמיה), והא שכינתא על גבי ארונא יתיב.

בא ראה, נ באשרי יושבי ביתך לא נאמרה, משום שהיא בגלות, והרי פרשוה החברים, שפתוב (עמוס ה) נפלה לא תוסיף קום בתולת ישראל וגו'. אלא מה כתוב למעלה? וארון ברית ה' נסע לפנייהם דרך שלשת ימים לתור להם מנוחה. פיון שהיה נוסע הארון, נוין נוסעת עליו (עמוס), והרי השכינה יושבת על גבי הארון.

תא חזי, חביבותא דקודשא ברין הוא לגבייהו דישראל, דהא אף על גב דאינון סטאן מארח מישר, קדשא ברין הוא לא בעי לשבקה לון, ובכל זמנא אהדר אנפוי לקבליהו, דאי לאו הכי לא יקומון בעלמא. תא חזי, ארונא הוה נטל קמיהו ארח תלתא יומין, נ לא הוה מתפרש מגיה, ונטיל עמיה. ומגו רחימו דלהון דישראל, אהדר אנפוי ואסתחר מלגבי ארונא, כהאי איילא דעזלתא, כד איהו אזיל, אהדר אפוי לאתר דנפיק. ועל דא בנסע הארון, נוין אסחר אנפין לקבליהו דישראל, וכתפי גופא לגבי ארונא. ועל דא כד ארונא הוה נטיל, משה אמר קומה יי, לא תשבוק לון, אהדר אנפך לגבן.

בא ראה חביבות הקדוש ברוך הוא לגבי ישראל, שהרי אף על גב שהם סוטים מדרך הישר, הקדוש ברוך הוא לא רוצה לעזבם, ובכל זמן מחזיר פניו למולם, שאם לא כן, לא יעמדו בעולם.

בא ראה, הארון היה נוסע לפנייהם דרך שלשה ימים, נ' לא היתה נפרדת ממנו, ונוסעת עמו. ומתוך אהבת ישראל מחזיר פניו ומסתובב מלגבי הארון, כמו עפר האילים, כשהוא הולך, מחזיר פניו למקום שמשם יצא. ועל כן בנסע הארון, נוין מסוככת פנים למול ישראל, וכתפי הגוף לגבי הארון.

ועל כן, כשהארון היה נוסע, משה אמר קומה ה', לא תעזב אותם, החזר פנים אלינו, ואז נוין

חוזרת לגביהם כצורה זו, כמי שמחזיר פניו למי שאוהב. וכשהיה מתחיל הארון (וישראל) לשרות, אז החזירה נוי"ן פניה מישראל, והחזרה לגבי הארון, ובכל החזר.

אמר רבי שמעון, אלעזר, בודאי כף הוא, אבל כאן לא החזיר פניו מישראל, שאם כף, צריכה נוי"ן להתהפך מגון של אחר עליון (שלמעלה), זה מנזר לאחור, וזה בדרך ישר לגבי הארון.

אל"א ודאי לא החזיר פניו מהם. ומה עשה בשעה שהארון התחיל להשרות? אמר משה שובה ה', ואז שורה הארון, והשכינה עומדת בצד אחר, והפנים מול ישראל ומול הארון. (ומשום כך) ואז הפל נכלל (לחובה) לפונן, לארון ולישראל. אלא שישראל גרמו אחר כך, שפתוב ויהי העם כמתאננים.

אמר רבי אלעזר, אני שאמרתי מספרו של רב ייבא סבא, שאמר שפין מצד זה ובין מצד זה חזר. אמר לו, נאה אמר, אבל זה שאמרנו, כף תמצא בספרו של רב המנונא סבא, וכף זה בודאי. והמן פזרע גד הוא. אמר רבי יוסי, להעמיד זרע וחילות בארץ, כמו שנאמר (בראשית מט) גד גדוד יגודנו. מה זרע גד נטלו חלקם בארץ אחרת, כך המן שרה על ישראל מחוץ לארץ הקדושה.

דבר אחר פזרע גד הוא - פזרע גד לבן, ונקפה פשיורד לאויר, ונטחן (והתנשם) (ונבלע) בגוף, והרי פרושה החברים. ועינו פועין הפדלח, כמו אותו בדולח שהוא לבן, כגון הזמין (לבן העין) שלמעלה. (פזרע גד, כך לא נקראו בארץ

חזור, כגוונא דימינא (ס"א

פדין נוי"ן אתהדר לגביהו כגוונא דא [פמאן דמהדר אנפיה למאן דרחים, וכד הנה שארי ארונא (וישראל) למשרי, פדין אהדר נון אנפוי מישראל, ואתהדר לגבי ארונא, ובכלא אתהדר.

אמר רבי שמעון, אלעזר, בודאי הכי הוא, אבל הכא לא אהדר אנפוי מישראל, דאי הכי בעי נון לאתהפכא מגוונא דאחרא עלאה (ס"א דלעילא), האי [מנזר לאחורא והאי באורח מישר לגבי ארונא.

אל"א ודאי לא אהדר אנפוי מנייהו, ומה עביד בשעתא דשארי ארונא למשרי. אמר משה שובה יי, פדין שארי ארונא, ושכינתא קאים בסטרא אחרא, ואנפין לקבלייהו דישראל, ולקבליה דארונא. (ובגין כך) וכדין כלא כליל (לגוונא) לכוונא, (דף קנ"ה ע"ב) לארונא, ולישראל. אלא דישראל גרמו לבתר, דכתיב ויהי העם כמתאננים.

אמר רבי אלעזר, אנא דאמרן מספרא דרב ייבא סבא, דאמר דבין בהאי גיסא, ובין בהאי גיסא, אתהדר. אמר ליה, שפיר קאמר, אבל דא דאמינא, הכי תשפח בספרא דרב המנונא סבא, והכי הוא ודאי.

והמן (במדבר י"א) פזרע גד הוא. אמר רבי יוסי, לקיימא זרעא וחילין בארעא, כמה דאת אמר (בראשית מט) גד גדוד יגודנו. מה זרעא דגד נטלי חולקיהון בארעא אחרא, כך מן שריא עליהו דישראל, לבר מארעא קדישא.

דבר אחר פזרע גד הוא. פזרעא דגד חוורא, ואקפי כד נחית לאוירא, ואתנגריס (ס"א ואתגשיים) (ס"א ואתבלע) בגופא, והא אוקמוה חברייא.

ועינו פועין הפדולח, כההוא בדולחא דאיהו